



| Guía Docente | | | | |
|-----------------------|---|---------------------------|----------------------------|----------|
| Datos Identificativos | | | | 2015/16 |
| Asignatura (*) | Reciclaxe e Medio Ambiente | Código | 771011508 | |
| Titulación | Enxeñeiro Técnico en Deseño Industrial | | | |
| Descritores | | | | |
| Ciclo | Período | Curso | Tipo | Créditos |
| 1º e 2º Ciclo | 1º cuadrimestre | Primeiro-Segundo-Terceiro | Optativa | 5 |
| Idioma | CastelánGalego | | | |
| Modalidade docente | Presencial | | | |
| Prerrequisitos | | | | |
| Departamento | Química Analítica | | | |
| Coordinación | Castro Romero, Jesus Manuel | Correo electrónico | jesus.castro.romero@udc.es | |
| Profesorado | Castro Romero, Jesus Manuel | Correo electrónico | jesus.castro.romero@udc.es | |
| Web | | | | |
| Descrición xeral | Esta asignatura desarrolla competencias para que los alumnos puedan aplicar conocimientos teóricos en el entorno medioambiental y en el diseño de nuevos productos que faciliten el reciclaje....La asignatura se imparte en castellano y gallego | | | |

| Competencias / Resultados do título | |
|-------------------------------------|--|
| Código | Competencias / Resultados do título |
| A3 | Necesidade dunha aprendizaxe permanente e continua (Life-long learning), e especialmente orientada cara os avances e os novos produtos do mercado. |
| A4 | Traballar de forma efectiva como individuo e como membro de equipos diversos e multidisciplinares. |
| A5 | Identificar, formular e resolver problemas de enxeñaría. |
| A6 | Comprensión das responsabilidades éticas e sociais derivadas da súa actividade profesional. |
| A7 | Formación ampla que posibilite a comprensión do impacto das solucións de enxeñaría nos contextos económico, medioambiental, social e global. |
| A8 | Capacidade para deseño, redacción e dirección de proxectos, en todas as súas diversidades e fases. |
| A9 | Capacidade de usar as técnicas, habilidades e ferramentas modernas para a práctica da enxeñaría. |
| A10 | Capacidade para efectuar decisións técnicas tendo en conta as súas repercusións ou costes económicos, de contratación, de organización ou xestión de proxectos. |
| B1 | Capacidade de comunicación oral e escrita de maneira efectiva con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional. |
| B2 | Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo para cuestionar a realidade, buscar e propoñer solucións innovadoras a nivel formal, funcional e técnico. |
| B4 | Traballar de forma colaborativa. Coñecer as dinámicas de grupo e o traballo en equipo. |
| B5 | Resolver problemas de forma efectiva. |
| B6 | Traballar de forma autónoma con iniciativa. |
| B9 | Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo. |
| B10 | Capacidade de organización e planificación. |
| B11 | Capacidade de análise e síntese. |
| C1 | Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma. |
| C3 | Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida. |
| C4 | Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común. |
| C6 | Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse. |
| C7 | Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida. |
| C8 | Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade. |



Resultados da aprendizaxe

| Resultados de aprendizaxe | Competencias / Resultados do título | | |
|--|-------------------------------------|-----|----|
| | A3 | B1 | C1 |
| Capacidade para efectuar decisións técnicas que permitan ao alumno utilizar recursos tecnolóxicos para o desenvolvemento de coñecementos sobre como tratar medioambientalmente os problemas do entorno, coñecendo e aplicando a legislación e normativa vixente. | A4 | B4 | C3 |
| | A8 | B10 | C4 |
| | A9 | B11 | C6 |
| | A10 | | C8 |
| | | | |
| Formación ampla que posibilita a comprensión do reciclaxe como o sometemento dos residuos no ciclo de produción para ser reutilizados como materia prima para a fabricación de obxectos e como solución de enxeñaría nos problemas do entorno. | A3 | B1 | C1 |
| | A4 | B2 | C3 |
| | A6 | B4 | C4 |
| | A7 | B5 | C6 |
| | A8 | B6 | C7 |
| | A9 | B9 | C8 |
| | A10 | B10 | |
| | B11 | | |
| Identificar, formular e resolver problemas de medioambiente derivados dos residuos. | A3 | B4 | C1 |
| | A4 | B5 | C3 |
| | A5 | B6 | C4 |
| | A6 | B9 | C6 |
| | A7 | B10 | C7 |
| | A9 | B11 | C8 |
| | A10 | | |

Contidos

| Temas | Subtemas |
|-------|----------|
|-------|----------|



| | |
|--|--|
| TEMA 1.- INTRODUCCIÓN | 1.1. Desarrollo Sostenible y Medio Ambiente. Problemas ambientales. |
| TEMA 2.- ASPECTOS LEGISLATIVOS | 1.2. Producción de residuos. 1.3. La gestión de residuos. 1.4. Sistemas de tratamientos de residuos. 1.5. Impacto Ambiental. |
| TEMA 3.- RECICLAJE | 2.1. Normativas autonómicas, estatales y comunitarias: Envases y embalajes, medio ambiente. |
| TEMA 4.- CARACTERIZACIÓN DE LOS FLUJOS DE RESIDUOS | 3.1. Definición y posibilidades del sistema. 3.2. Ecoproductos. Factores que determinan su desarrollo. 3.3. La industria ante las exigencias de los ecoproductos. 3.4. Ecoproductos y desarrollo sostenible. 3.5. Análisis de ciclo de vida de los productos. Balance energético ambiental. |
| TEMA 5.- PROGRAMAS E INSTALACIONES DE RECICLAJE | Inventario de ciclo de vida. Estudio del impacto ambiental. Propuestas de mejora del proceso. |
| TEMA 6. APLICACIONES DEL RECICLAJE | 4.1. Visión general. 4.2. Métodos. 4.3. Caracterización Analítica. 4.3.1. Valor calorífico o potencia calorífica. 4.3.2. Análisis inmediato: Contenido en humedad, materia volátil, carbono fijo, cenizas... 4.3.3. Análisis elemental. Determinación en los residuos de ceniza de: Carbono, hidrógeno, azufre, oxígeno, nitrógeno, cloro... 4.3.4. Análisis básico: Determinación de acidez, herbicidas, hidrocarburos, compuestos orgánicos volátiles, amianto, dioxinas.... |
| TEMA 7.- INTEGRACIÓN DE RECICLAJE EN VERTEDEROS E INCINERADORAS. | 4.4. El reciclaje y la caracterización de residuos. 5.1. Supervisión del rendimiento de los sistemas de separación y recolección. 5.2. Instalaciones de procesamiento de materiales reciclables. 5.3. Problemas y soluciones para el desarrollo de mercados. 5.4. La psicología del reciclaje. |
| TEMA 8.- CONTROL DE CALIDAD | 6.1. Papel 6.2. Botellas de vidrio para bebidas. Plásticos. 6.3. Latas de aluminio. Chatarra y latas de acero. Bienes de línea blanca. 6.4. Residuos de jardín, de construcción y demolición. 6.5. Neumáticos. Baterías y pilas. 6.6. Residuos peligrosos domésticos. 7.1. Ventajas de su implantación. 7.2. Relaciones. 7.3. Operaciones de recuperación de materiales. 7.4. Economía. 8.1. Necesidad de control de calidad. 8.2. Comprobación del control de calidad. 8.3. Gestión Ambiental. Normas ISO 14000: Estudio e implementación. Ventajas del sistema de gestión ambiental. |



| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

| Planificación | | | | |
|------------------------|--|---|-------------------------|--------------|
| Metodoloxías / probas | Competencias / Resultados | Horas lectivas (presenciais e virtuais) | Horas traballo autónomo | Horas totais |
| Presentación oral | A3 A4 A5 A7 A9 A8 A10 B1 B2 B4 B5 B6 B9 B10 B11 C1 C3 C4 C6 | 0.5 | 0 | 0.5 |
| Proba obxectiva | A3 A5 A6 A7 A9 A8 A10 B1 B4 B5 B6 B10 B11 C1 C4 C6 C7 C8 | 0.5 | 0 | 0.5 |
| Traballos tutelados | A3 A4 A5 A6 A7 A9 A8 A10 B4 B5 B6 B9 B10 B11 C3 C4 C6 C7 | 1 | 25 | 26 |
| Atención personalizada | | 1 | 0 | 1 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

| Metodoloxías | |
|---------------------|--|
| Metodoloxías | Descrición |
| Presentación oral | Exposición oral do traballo do alumno ou en grupo(máximo 2) sobre reciclaxe durante un tempo prudente, onde simplifica o contido do mesmo apoiándose en medios informáticos |
| Proba obxectiva | Prueba escrita (tipo TEST) utilizada para a avaliación do aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar si as respostas dadas son ou non correctas. |
| Traballos tutelados | Los alumnos realizan un traballo de forma individual ou en grupos de dos sobre reciclaxe (cualquier tema que tenga que ver con el programa). Este se debe presentar de forma escrita y oralmente ante el resto de los alumnos. |

| Atención personalizada | |
|------------------------|--|
| Metodoloxías | Descrición |
| Traballos tutelados | Revisión del desarrollo de los contenidos y concretar la presentación oral Resolución de cuestiones puntuales sobre el seguimiento de la asignatura y la realización del trabajo. |

| Avaliación | | | |
|---------------------|---|---|---------------|
| Metodoloxías | Competencias / Resultados | Descrición | Cualificación |
| Traballos tutelados | A3 A4 A5 A6 A7 A9 A8 A10 B4 B5 B6 B9 B10 B11 C3 C4 C6 C7 | Los alumnos realizan un traballo de forma individual ou en grupos (2) sobre reciclaxe (cualquier tema que tenga que ver con el programa). Este se debe presentar de forma escrita y oralmente ante el resto de los alumnos. | 33 |
| Proba obxectiva | A3 A5 A6 A7 A9 A8 A10 B1 B4 B5 B6 B10 B11 C1 C4 C6 C7 C8 | Prueba escrita (tipo TEST) utilizada para a avaliación do aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar si as respostas dadas son ou non correctas. | 47 |



| | | | |
|-------------------|--|--|----|
| Presentación oral | A3 A4 A5 A7 A9 A8 A10 B1 B2 B4 B5 B6 B9 B10 B11 C1 C3 C4 C6 | Exposición oral del trabajo del alumno o en grupo(máximo 2) sobre reciclaxe durante un tiempo prudente, donde simplifica el contenido del mismo apoyandose en medios informáticos | 20 |
| Outros | | | |

Observacións avaliación

Fontes de información

| | |
|------------------------------------|---|
| Bibliografía básica | <ul style="list-style-type: none"> - (). . - Fullana, P. y Puig, R. (1997). Análisis del Ciclo de Vida . Ed. Rubes. Barcelona. - Asociación Española para la Promoción del Desarrollo del Análisis del Ciclo de Vida (APRODACV) (1998). Análisis del Ciclo de Vida 2000 . Barcelona - Rieradevall, J. (1996). Diseño de Productos Respetuosos con el Medio Ambiente: proyecto, producción, producto, consumo y valoración . UNED - Tchobanoglous, G.; Theisen, H.; Vigil, S.A. (1994). Gestión Integral de Residuos Sólidos . Ed. McGraw-Hill / Interamericana de España, S.A. Madrid - Cléments, R.B. (2000). Guía completa de las normas ISO 14000 . Ediciones Gestión 2000. - Lund, F.H. (1996). Manual McGraw-Hill de Reciclaje . Ed. McGraw-Hill / Interamericana de España, S.A. Madrid - AENOR (1999). Principios del Desarrollo Sostenible. Madrid, ?. AENOR, N.A. - Doménech, X. (1994). Química Ambiental. El Impacto Ambiental de los Residuos . Ed. Miraguano, Madrid - Xavier Elías Castells (2009). Reciclaje de Residuos Industriales (Residuos sólidos urbanos y fangos de depuradora). España, Díaz de Santos |
| Bibliografía complementaria | <ul style="list-style-type: none"> - Fullana, P. y Puig, R. (1997). Análisis del Ciclo de Vida. Ed. Rubes. Barcelona. - Asociación Española para la Promoción del Desarrollo del Análisis del Ciclo de Vida (APRODACV) (1998). Análisis del Ciclo de Vida 2000. Barcelona - Rieradevall, J. (1996). Diseño de Productos Respetuosos con el Medio Ambiente: proyecto, producción, producto, consumo y valoración. UNED - ? Tchobanoglous, G.; Theisen, H.; Vigil, S.A. (1994). Gestión Integral de Residuos Sólidos. Ed. McGraw-Hill / Interamericana de España, S.A. Madrid - Cléments, R.B. (2000). Guía completa de las normas ISO 14000. Ediciones Gestión 2000. - Lund, F.H. (1996). Manual McGraw-Hill de Reciclaje. Ed. McGraw-Hill / Interamericana de España, S.A. Madrid - AENOR (1999). Principios del Desarrollo Sostenible. Madrid, ?. AENOR, N.A. - Doménech, X. (1994). Química Ambiental. El Impacto Ambiental de los Residuos. Ed. Miraguano, Madrid |

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Deseño e Produto/771011301
Xestión de Calidade/771011504
Loxística Industrial/771011507

Materias que continúan o temario

Materiais/771011202

Observacións



(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías